

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 280/21
23.4.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марије Терзић, председника већа, Јелене Стојилковић и Јасне Беловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник адвокат Тијана Комазец из Београда, ул. Љутице Богдана број 4/1, против туженог ББ из ..., ул. ... број ..., чији је пуномоћник адвокат Обрад Поповац из Београда, ул. Катанићева број 16/4, ради раскида уговора о доживотном издржавању, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П.бр. 1103/16 од 07.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 23.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П.бр. 1103/16 од 07.10.2020. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном пресудом у ставу првом одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се раскине уговор о доживотном издржавању закључен између ВВ, као примаоца издржавања и туженог, као даваоца издржавања, закључен пред Првим основним судом у Београду под бројем 5 РЗ-398/10 дана 17.02.2010. године због неизвршења обавеза туженог. У ставу другом одбијен је предлог тужиоца којим је тражио да се туженом забрани да отуђи, односно оптерети трособан стан број 46, површине 95 м², на трећем спрату, стамбене зграде у ... у улици ... број ..., на кат. парцели бр. ... КО ... уписан у ЛН број ... КО ..., те да се наложи Републичком геодетском заводу да изврши упис забележбе забране отуђења и оптерећења наведеног стана, која ће трајати до правноснажног окончања поступка. У ставу трећем обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 419.250,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на жалбу.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, 55/14, 78/18 и 18/20), Апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене одредбом члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би побијана пресуда морала бити укинута.

Побијана пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за пресуђење, које нису у супротности са садржином изведених доказа и списка. Изрека пресуде је јасна и непротивречна разлозима датим у образложењу, како у односу на чињеничне закључке тако и на примењене прописе. Стога пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати, па неосновано тужилац у жалби указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је као давалац издржавања закључио уговор о доживотном издржавању са сада пок. ВВ као примаоцем издржавања, који је оверен пред Првим основним судом у Београду дана 17.02.2010. године под РЗ-398/10. Чланом 1 наведеног уговора тужени се обавезао да ће доживотно издржавати примаоца издржавања а нарочито да ће се старати о благовременом измирењу свих уобичајених режија које доспевају на име примаоца издржавања, као што су плаћање утроска електричне енергије, утроска воде, накнаде за испоруку топлотне енергије, накнаде за коришћење телефона, комуналне накнаде, о одржавању уредности у домаћинству примаоца издржавања, да примаоцу издржавања обезбеђује редовну и квалитетну исхрану, чисту и уредну одећу и обућу и др., да примаоца издржавања у случају невоље и болести помогне, да јој пружи сву потребну помоћ, пажњу, негу, заштиту, као и да јој омогући лечење код свих здравствених установа, да примаоца издржавања по њеној смрти сахрани према верским и месним обичајима. Чланом 2 је предвиђено да се прималац издржавања ВВ обавезује да у знак захвалности за пружене услуге из претходног члана уговора после своје смрти на даваоца издржавања пренесе право својине на троипособном стану број ... површине 95 м2 на трећем спрату, зграде у улици ... број ..., ..., ... постојећој на кат. парц. бр. ..., уписаном у лист непокретности број ... КО ..., као и право својине на свим покретним стварима које се затекну у описаном стану у тренутку њене смрти. Прималац издржавања ВВ је преминула 10.02.2016. године без тестаментa, а од законских наследника је оставила сина, тужиоца АА. Тужени као давалац издржавања је у време закључења предметног уговора имао 20 година, био је запослен, обављао је повремене послове. Тужени је извршавао уговором преузете обавезе, плаћао је трошкове комуналних услуга, бринуо о здрављу сада покојне баке, водио је код лекара, прибављао јој лекове и омогућавао лечење у приватним здравственим установама када

се разболела од рака панкреаса, водио је на преглед ултразвуком, одлазио у набавку хране, а након смрти учествовао у плаћању трошкова сахране за гробно место на коме је право коришћења имао тужилац.

Код оваквог стања ствари првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражио раскид уговора о доживотном издржавању због неиспуњења уговорних обавеза, закључивши да нису испуњени услови за раскид предвиђени одредбом члана 124 Закона о облигационим односима као и предлог за одређивање привремене мере забране отуђења и оптерећења предметном непокретношћу.

Цењени су наводи жалбе тужиоца у којима он истиче да првостепени суд није извео доказ увидом у електронски здравствени картон сада покојне ВВ, да је тужени говорио неистину када је навео да у предметном стану струја није била искључена, да је након сахране покојне ВВ служен роштиљ и жу- жу, да тужени није сносио трошкове сахране, нити на било који други начин учествовао у избору погребне опреме, да није знао ко јој је избрани лекар, који лекови су јој били преписивани на име редовне терапије, и да након изласка из болнице сада покојне ВВ 2014. године, ни на који начин није учествовао у њеној бризи, али је сматрао да су предњи наводи неосновани.

Наиме, то што првостепени суд као доказ није ценио извод из електронског картона сада покојне ВВ у светлу свих осталих изведених доказа и утврђеног чињеничног стања не утиче на законитост и правилност побијане одлуке. Навод туженог да у предметном стану није била искључена струја а из приложених писмених доказа произилази да је била искључена три дана, као и погрешно навођење избраног лекара односно ненавођење у потпуности лекова и терапије коју је сада покојна ВВ примала, није од значаја када се са друге стране има у виду чињенично стање које је правилно првостепени суд утврдио да је овде тужени извршавао све остале обавезе везано за старање и бригу примаоца издржавања, пружање низ личних услуга, бриге и пажње, моралних обавеза које је свакако извршавао.

Неоснован је жалбени навод тужиоца да тужени није учествовао у набавци погребне опреме за покојну ВВ и у сношењу трошкова сахране, када се има у виду чињеница коју је првостепени суд правилно утврдио да је тужени део новца сам обезбедио а део позајмио и износ од 50.000,00 динара предао тужиоцу на име трошкова сахране с тим и да је део трошкова подмирен преко РФПАО и да је организовао помен за 40 дана. Односи између парничних странака су били поремећени, тужилац је био корисник гробног места, те је са тог разлога рачун и издат на његово име.

Такође је неоснован је жалбени навод да првостепени суд није утврдио где је тужени радио, какве су његове материјалне могућности биле и колику зараду је остваривао, када из приложених писмених доказа које је првостепени суд правилно ценио произилази где је и у ком периоду био запослен и када се са друге стране има у виду чињеница да циљ и сврха уговора о доживотном издржавању који је двострано теретни алеаторни формални уговор није првенствено материјални моменат и потреба за материјалним давањем, већ је много значајнија друга врста обавезе која подразумева бригу, пружање неге у болести у старости, пажње, старање о примаочевој личности-морална обавеза а коју је овде тужени испунио. То што сада покојна ВВ за свога живота није покренула парницу за раскид уговора о доживотном издржавању који је

трајао 6 година, свакако није одлучујућа чињеница, али представља индицију да је именована била задовољна бригом и пажњом коју јој је пружао тужени и сигурно шест година не би трпела ситуацију која јој није одговарала. (за њеног живота је у предметном стану била искључена струја). Управо због поремећених односа са сином и незадовољна његовим односом према њој, пок. ВВ је уговор закључила са туженим, унуком због његових личних особина јер је њој био много значајнији морални моменат свакодневна брига и пажња коју јој је поклањао, од материјалног аспекта уговора будући да је имала финансиских средстава, била уживалац пензије.

Уговор о доживотном издржавању је двострано теретни алеаторни формални уговор са трајним престацијама даваоца издржавања. Неопходно је да постоји сагласна изјава воље између две уговорне стране, примаоца и даваоца издржавања. На страни примаоца издржавања, најчешће се јавља старо и болесно лице, које није у могућности да се само о себи стара, те је то један од основних разлога због којих се и одлучује на закључење уговора о доживотном издржавању. Док се обавеза примаоца издржавања завршава једним актом, који настаје после његове смрти, обавеза даваоца издржавања састоји се из низа чинидби које је он дужан да предузме од момента закључења уговора па до смрти примаоца издржавања. Са аспекта примаоца издржавања, поред материјалног издржавања циљ закључења овог уговора су потребе за свакодневном бригом, старањем и пажњом од стране трећег лица, коју сама старост примаоца издржавања по себи носи, због чега овај уговор има и своје породичне и социјалне димензије. Управо због тога обавеза даваоца издржавања је двострука. Прва врста обавеза подразумева различите материјалне чинидбе у циљу снабдевања примаоца стварима потребним за живот (набављање хране и лекова, припремање хране, одржавање хигијене, набављање одеће, обуће, нега у болести и старости и друго), док друга врста обавезе (морална) подразумева старање и бригу о примаочевој личности и читав низ личних услуга које су условљене социјалним и културним потребама и начином живота примаоца издржавања. Чинидбе које се односе на само издржавање примаоца издржавања могу се извршавати преко трећих лица, али обавезе које произилазе из неге и старања о примаоцу издржавања (моралне обавезе) никако се не могу испунити без личног контакта са примаоцем издржавања.

Неосновано се жалбом оспорава правилно изведена оцена доказа и утврђено чињенично стање и указује на погрешно тумачење исказа саслушаних сведока и парничних странака. Суд одлучује које ће чињенице узети као доказане по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа као целине, а на основу резултата целокупног поступка у смислу члана 8 Закона о парничном поступку. Првостепени суд је по оцени Апелационог суда, из исказа свих лица саслушаних у току поступка, доводећи те исказе у везу са осталим изведеним доказима, извео правилан закључак о постојању правно релевантних чињеница, односно о непостојању разлога за раскид уговора о доживотном издржавању, будући да је остварена сврха уговора, за шта је дао довољне и јасне разлоге које у свему прихвата и овај суд.

Правилна је одлука првостепеног суда којом је одбио предлог тужиоца за одређивање привремене мере, забране отуђења и оптерећења предметног стана као и упис забележбе код надлежног РГЗ, будући да нису били испуњени из члана 460 Законом о извршењу и обезбеђењу кумулативно прописани услови за то (вероватност

потраживања и опасност од настанка ненадокнадиве штете) и са разлога што предложена привремена мера мора бити у функцији обезбеђења постављеног тужбеног захтева за који је утврђено да је неоснован.

Осталим жалбеним наводима не доводи се у сумњу правилност донете одлуке па ти жалбени наводи нису посебно ни образлагани.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета у смислу одредбе члана 153 и 154 ЗПП-а, имајући у виду исход спора, те да је тужени био заступан од стране пуномоћника из реда адвоката и да су му признати само нужни и неопходни трошкови везани за предметну парницу.

Са изложеног, донета је одлука као у ставу првом изреке применом одредбе члана 390 у вези члана 401 тачка 2 ЗПП.

Како тужилац није успео са жалбом, а сачињавање одговора на жалбу од стране туженог није нужна процесна радња, то им нису признати трошкови другостепеног поступка, а сходно одредби члана 165 ЗПП.

**Председник већа-судија
Марија Терзић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић